

תורה אור השלם

1. והוציא את הנער אל פתח בית אביה וסקלוהו אנשי עיר. באבנים ומתה בן עשתה נקלה בישראל לזנות בית אביה ובערתה וקיע מקבריה דברים כב כא 2. ובת איש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללה באש תשרף: ויקרא כא ט

קסברי רבנן. דמתני': נשואה. בת כהן יאלה מכלל נשואה בת ישראל מחנק לשריפה אבל ארוסה דגזי בת ישראל בסקילה לא יאלה צבת כהן מכלל ארוסה בת ישראל: ומדאפקיה רחמנא לארוסה. בת כהן מכלל נשואה בת כהן משריפה לסקילה ש"מ סקילה חמורה

דעל כרחיק ארוסה חמורה מנשואה שמחללת ומזנה צית אציה והכחוז החמיר עליה דהא נשואה בת ישראל צמק שהיא קלה מכולן וארוסה בסקילה. לפוס ריהטא דסוגיא הכי מפרשא דפרשיות ומיהו כי דייקת צה שפיר לא אשכחת קרא לרבנן מנא להו דנשואה יאלה ולא ארוסה אלל משום דלית להו סקילה חמורה הוא דקאמרי דעל כרחיק לא יאלה ארוסה בת כהן מכלל ארוסה בת ישראל מסקילה לשריפה להקל ויש להקשות היכי ילפינן מהכא דסקילה חמורה הא אציה לא קמה להו לרבנן אלל משום דקסברי סקילה חמורה להקל על כרחיק האי מדאפקיה רחמנא לארוסה בת כהן בסקילה דנקט הכא לאו טעמא למילתייהו היא אלל יחזי מילתא צעלמא ועיקר טעמייהו מדניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבי' הוא ודקשיא לך אדרבה שריפה חמורה שכן ניתנה לצבת כהן ומאי חומרא שכן מחללת את אציה הכי מתרלה לה דמתתרינא לקמן גזי מכה אציו ואמו אפ"ה פושט ידו צעיקר עדיף והאי דקאמר דקסברי רבנן נשואה יאלה לשריפה כו' על כרחיק נקט ליה דלא תימא מדיאלה ארוסה בת כהן מארוסה בת ישראל מסקילה לשריפה ש"מ שריפה חמורה וה"ק לעולם סקילה חמורה דפושט ידו צעיקר עדיף וגזי צבת כהן דאחשבה אלל לגזי חנק אחשבה דנשוא' היא דיאלה ולא ארוסה והאי מדאפקיה רחמנא כו' אורח דברים הוא ונראה צעני דלא גרסינן לה: **דאמר.** שכן פושט ידו צעיקר: **איהו כה מרובה.** כלומר אי זה עון חמור: **מדיחי עיר הנדחת בסקילה.** צאלו הן הנחנקין (לקמן דף פט:) יליף טעמא ומדמדיח בסקילה וינדיחין צסיף ש"מ סקילה חמורה: מכה אציו ואמו צחנק דכתיב ציה (שמות כא) יומת סתמא וקיימא לן (לקמן דף צב:) כל מיתה האמורה בתורה סתם אינו אלל חנק: **הוקש כבודם לכבוד המקום.** נאמר כאן (שמות כ) כבוד את אציק ונאמר להלן (משלי א) כבוד את ה' מהונך: על כרחיק ארוסה חמורה מנשואה שרפה לשמים ולבריות ולעממה שפוגמת כבודה ומשפחתה ואיכא קלון טפי מנשואה צכבר ספגמה ומדאפקיה רחמנא

מכלל מות יומת הנואף (ויקרא כ) דהיינו חנק דאף ארוסה היתה צכלל אשת רעהו (שם) ואפקה צהדיא לסקילה דכתיב (דברים צב) כי תהיה נערה צבולה מארוסה וגו' ש"מ סקילה חמורה. ואי קשיא לך למה לי להדורי צבר טעמא צבולה דתיהוי סקילה חמורה מינייהו מכיון דאשכח סקילה חמורה משריפה ולקמן יליף שריפה חמורה מסיף ממילא ידעינן דסקילה חמורה מסיף תריץ משום דלקמן לא קיימא לן שריפה חמורה מסיף אלל מגזירה שוה מסקילה דאשכחן צה דחמיר מסיף הלאך מיצעי ליה לשהדורי אטעמא דחמורה סקילה מסיף: **נאמר אציה בסקילה.** צנערה המאורסה לזנות צית אציה (דברים צב): **ונאמר אציה בשריפה.** צבת כהן את אציה היא מחללת (ויקרא כא): **סקילה חמורה מסיף.** כדיליף טעמא לעיל ממדיחין וינדיחין: **מדאפקיה לנשואה דצבת כהן.** סתמא כתיב ארוסה ונשואה משמע ורבנן הוא דמפקי ארוסה מההיא כלל ושצקי לה צמילתא דכין ישראלית בסקילה משום דלית להו סקילה חמורה שכן ניתנה למגדף ונשואה מיהת אפקה קרא מדין נשואה ישראלית מחנק לשריפה אלמא שריפה חמורה ואע"ג דמנא לאיתויי צגזירה שוה דלציה אציה כדאיתיה לסיף נחא לאיתויי מגופה: **ר"ש לעמיה.** לקמן (פ"ב) יליף מקרא דכתיב צבת כהן סתמא (ויקרא כא):

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

ג.

קסברי רבנן נשואה יאלה כו'. פ"ה דעיקר טעמא דאפ"ה פושט ידו צעיקר עדיף וכן משמע צפ' הנשרפין (לקמן דף עט:) דתנן אמרו לו אילו לא היתה סקילה חמורה לא ניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבים וא"ת סיף יוכית שניתן לאנשי עיר הנדחת שפושטין ידיהם צעיקר ואפ"ה שריפה חמורה

ממנו דלמנוח צשמעתמא וי"ל דסיף יש לו חומרא אחריתי עמו שממנו אצד ושקולין שניהם בסקילה ואע"ג דלמרינן צמזמן אדרבה סיף חמור מסקילה שכן ניתן לאנשי עיר הנדחת ומאי חומרא שכן אדרבה סיף חמור שזו גורס לו שהא חמור כיון שיש צו חומרא וזו הסס היינו טעמא דאכתי לא ידעינן דסיף קל ואית לן למימר מסצרא דכיון דיש צו חומרא וזו דממנו אצד מיתמו נמי חמורה אלל כיון דידעינן דסיף קל איכא למימר שזו גורס לו שניתן לפושט יד צעיקר משום חומרא דאיכא צהדיה דממנו אצד:

סקילה חמורה מחנק. ה"ה דהמ"ל מ"ק משריפה או מסיף דחמורין מחנק וסקילה חמורה מהן דכ"ג קאמר לקמן לר"ש: **אדרבה חנק חמור שכן ניתן למכה אביו.** ומיהא סקילה נמי ניתנה למקלל אציו ואמו דהוקש צכוד לצכוד המקום ועוד וכי מפני שהוקש יאל חמור מצכוד המקום עצמו ועוד דכתיב הרגל (צ"ק דף כה.) אמר ק"ו לשכינה י"ד יוס וי"ל דלא קאמר שיהא חמור מסקילה אלל כלומר חמור בסקילה שכן הוקש: **נאמר אביה בסקילה כו'.** מיהא אע"ג דמסצרא סיף חמור אמאי ג"ש ומפקי ליה וסס כן לעיל נמי דמסצרא סקילה חמורה משריפה דפ"ה דפושט ידו צעיקר עדיף אמאי לא אחי גזירה שוה ומפקא מסצרא ונימא אחת ארוסה ואחת נשואה יאלה לשריפה דמה אציה האמור בסקילה צארוסה אף אציה האמור צשריפה צארוסה:

מה

לבת כהן שזינתה ומאי חומרא שכן מחללת את אביה אדרבה סקילה חמורה שכן ניתנה למגדף ולעובד עבודת כוכבים ומאי חומרא שכן פושט ידו בעיקר רבי שמעון לטעמיה דאמר אחת ארוסה ואחת נשואה יאלה לשרפה ומדאפקיה רחמנא לארוסה בת כהן מכלל ארוסה בת ישראל מסקילה לשריפה ש"מ שריפה חמורה מחנק שכן ניתנה לבת כהן מכלל אדרבה חמור שכן ניתן למכה אביו ואמו חומר' שכן הוקש כבודם לכבוד המקו' מדאפקיה רחמנא לנשואה בת כהן מכלל נשואה בת ישראל מחנק לשריפה ש"מ שריפה חמורה מסיף שכן ניתנה לבת כהן שזינתה ומאי חומרא כדאמרן אדרבה סיף חמור שכן ניתן לאנשי עיר הנדחת ומאי חומרא שכן ממזג אבד אמרת וכי איהו כה מרובה כה המדיח או כה הנדחת

הוי

מכלל מות חנק דאף ארוסה היתה צכלל אשת רעהו (שם) ואפקה צהדיא לסקילה דכתיב (דברים צב) כי תהיה נערה צבולה מארוסה וגו' ש"מ סקילה חמורה. ואי קשיא לך למה לי להדורי צבר טעמא צבולה דתיהוי סקילה חמורה מינייהו מכיון דאשכח סקילה חמורה משריפה ולקמן יליף שריפה חמורה מסיף ממילא ידעינן דסקילה חמורה מסיף תריץ משום דלקמן לא קיימא לן שריפה חמורה מסיף אלל מגזירה שוה מסקילה דאשכחן צה דחמיר מסיף הלאך מיצעי ליה לשהדורי אטעמא דחמורה סקילה מסיף: **נאמר אציה בסקילה.** צנערה המאורסה לזנות צית אציה (דברים צב): **ונאמר אציה בשריפה.** צבת כהן את אציה היא מחללת (ויקרא כא): **סקילה חמורה מסיף.** כדיליף טעמא לעיל ממדיחין וינדיחין: **מדאפקיה לנשואה דצבת כהן.** סתמא כתיב ארוסה ונשואה משמע ורבנן הוא דמפקי ארוסה מההיא כלל ושצקי לה צמילתא דכין ישראלית בסקילה משום דלית להו סקילה חמורה שכן ניתנה למגדף ונשואה מיהת אפקה קרא מדין נשואה ישראלית מחנק לשריפה אלמא שריפה חמורה ואע"ג דמנא לאיתויי צגזירה שוה דלציה אציה כדאיתיה לסיף נחא לאיתויי מגופה: **ר"ש לעמיה.** לקמן (פ"ב) יליף מקרא דכתיב צבת כהן סתמא (ויקרא כא):

הוי

עין משפט נר מצוה

יב א מיי פט"ו מהלכות סנהדרין הלכה יא סמג עשין קד:
יב א מיי שם הלכה י ופ"ד מהלכות עינים הלכה א ופ"ה הל"ב סמג שם ואלוין י:

יב א ד מיי פ"ד מהלכות סנהדרין הלכה ד:

רבינו חננאל

משריפה סקילה חמורה מסיף מדאשכחן בעיר הנדחת הנדחין בסיף והמדיחין בסקילה ש"מ דסקילה חמורה מסיף סקילה חמורה מחנק מדאפקיה רחמנא לארוס' בת ישראל מכלל נשואה בת ישראל להחמיר עליה ואפקה מחנק לסקילה. ש"מ סקילה חמורה מחנק. שריפה חמורה מסיף שיצאה להחמיר על בת כהן. (6) וכשם שניתנה לבת כהן ואפילו זינתה מאביה (3) נמר אביה אביה מסקילה מה בת ישראל שזינתה ארוסה בסקילה וכתיב בה אל פתח בית אביו ובבת כהן כתיב את אביה היא מחללת מה אביה שבסקילה סקילה חמורה מסיף אף אביה שבשרפה שריפה חמורה מסיף. שריפה חמורה מחנק שכן נתנה לבת כהן החמורה כדאמרן מדאפקי רחמנא נשואה בת כהן מכלל נשואה בת ישראל שהיא בחנק והוציאה הכתוב מחנק לשרפה ש"מ שריפה חמורה מחנק. סיף חמור מחנק שניתן לאנשי עיר הנדחת שפושטין ידיהן בעיקר ר"ש אומר שריפה חמורה מסקילה מדאפקי רחמנא לארוסה בת כהן להחמיר עליה ואפקה מסקילה לשרפה ש"מ שריפה חמורה מסקילה ר"ש לטעמיה דאמר ארוסה בת כהן בשרפה. שריפה חמורה מחנק מדאפקי רחמנא לנשואה בת כהן. מחנק לשרפה. ש"מ שריפה חמורה מחנק כולה שמעתא בענין הזה ופשוטה

(א) לפנינו צמא' ליתא ז' ואולי דכתיב היה גורם ומאי חומרא שכן ניתנה לבת כהן ואפילו זמנה תלפיה: וי"ע:
(3) נראה דחנק כאל' וי"ל אדרבה סיף חמור וכו' גמר אכיה אכיה וכו'.